

Інформація

У. Я. Садова, О. С. Гринькевич, Н. О. Зайшла

Бізнес-знання, що міняють світ

В останні роки у Європі надзвичайно привабливим місцем для проведення міжнародних наукових семінарів, конференцій, форумів різного рівня та профілю стала Польща. Це підтверджується багатьма подіями, серед яких щорічна 87-ма конференція членів організації Міжнародного товариства бізнес-навчання та Міжнародної спільноти бізнес-освіти (SIEC-ISBE) «Освіта заради стійкого бізнесу» (27-31 липня 2015 р., Краків). Захід був організований у співпраці з Краківською гірничо-металургійною академією ім. С. Сташці (Університет науки і технології, факультет менеджменту, кафедра економіки, фінансів і менеджменту навколишнього середовища), а також Гданським технологічним університетом (факультет менеджменту й економіки) та польською Асоціацією економістів з навколишнього середовища та ресурсів.

Метою конференції було визначення нових наукових і прикладних аспектів розвитку бізнес-освіти у світі, забезпечення життєво важливого зв'язку між бізнесом та освітою в частині конкретизації цілей розвитку кожного з цих агентів економіки в нових умовах господарювання, надання суб'єктам ринку можливостей для обміну думками щодо новітніх навчальних стратегій в освіті (з урахуванням багатонаціонального характеру мережевих можливостей бізнесу), організація доступу до ресурсів, баз даних потрібної інформації для лідерів освітньої галузі з різних країн світу, поширення знань про можливості сучасних технологій зв'язку (зокрема спеціальних web-сайтів, електронної пошти, факсу тощо), отримання доступу до нових ідей, а також подій у сфері міжкультурного та багатокультурного менеджменту, менеджменту освіти тощо.

У конференції взяли участь близько 100 науковців, освітян, практиків у сфері освітнього менеджменту з різних країн світу – Австрії, Австралії, Бермудів, Данії, Ісландії, Нової Зеландії, Німеччини, Південної Кореї, Пуерто-Ріко, Фінляндії, Швеції, Польщі, України. Представницька делегація також прибула зі США (23 учасники), де розташована штаб-квартира організації SIEC-ISBE (м. Медісон, штат Вісконсін). Принагідно варто зазначити, що організація SIEC-ISBE має понад вікову історію. Виникнувши у 1901 р. (Цюрих, Швейцарія) як тижневі курси у галузі бізнес-освіти, уже практично на початку свого існування перетворилася на потужний центр міжнародної діяльності. Поступово новостворена структура обростала новими членами. Якщо на першому етапі свого існування SIEC-ISBE нараховувала від 295 членів у 1901 р. до 2386 членів у 1914 р., то на другому вже від 360 членів у 1926 р. до 2517 членів у 1936 р. У другій половині ХХ ст. на фоні глобалізації економіки, поширення національних стратегій освіти, освітніх програм частина осередків організації почали надавати перевагу індивідуальним проектам. Це призвело до скорочення членства організації. Відтак у 2000 р. організація SIEC-ISBE нараховувала 1315 членів. Проте нове століття відкрило й нові горизонти для її розбудови. Діяльність почала активізуватися завдяки поповненню структури новими членами. Так, у 2001 р. у Цюриху (Швейцарія) на ювілейній конференції з нагоди століття організації зусиллями професора Лешека Прейзнера було відновлено (після 65-річної перерви) роботу польського представництва SIEC-ISBE. Нині Президентом організації SIEC-ISBE є Петра Брагадотір (Ісландія), а Генеральним секретарем – доктор Джудіт Олсон Саттон (США). Очікується поява нових членів з країн Східної Європи, Східної Азії, Центральної і Південної Америки й Африки.

© У. Я. Садова, О. С. Гринькевич, Н. О. Зайшла, 2015.

Отож, 87-ма Міжнародна конференція SIEC-ISBE пройшла на високому фаховому та організаційному рівні. Показово, що до відкриття заходу були запрошені провідні посадові особи Міністерства освіти Польщі, керівники Краківської гірничо-металургійної академії, очільники мерії міста Кракова. Протягом п'яти днів учасники конференції виголосили 19 тематичних доповідей, кожна з яких перетворювалася у тривалі дискусії, анкетування, майстер-класи, обговорення.

Загалом проблематика тем бізнес-освіти, що піднімалася у виступах, була надзвичайно широка. Серед ключових варто назвати такі: «Стале навчання за концепцією карт» (Елізабет Рібенбауер та Мікаела Сток, Австрія), «Перспективи працевлаштування та заробітної плати після різних рівнів та видів освіти у воеводстві Малопольському» (Томаш Палюткевіч, Польща), «Бізнес освіта: як досягти успіху в складні часи» (Сандра Пойріер, США), «Нейромаркетинг» (Йоанна Гжибовска, Польща), «Кращі освітні практики Північного (Арктичного) кола, впроваджені як споріднені проекти ЄС на Півдні» (Хелі Вестерхолм, Фінляндія), «Розвиток практики «Мантр»: підтримка професійності студентів та службовців» (Лана В. Карнес, США), «Зменшення транспортного GNG у підприємствах малого та середнього бізнесу – допомога працівників академічної спільноти» (Джон Степан, Польща), «Створення зв'язків та пошук співпраці» (Тамра Девіс, США), «Очікування та досвід випускників після отримання ступеня (бізнес-кваліфікації) по Програмі «Пасвей»» (Петер Річардсон, Нова Зеландія), «Освіта хмарного комп'ютерного середовища» (Сок Чо Пол, Сок Гван Пол, Південна Корея), «Стабільність в освіті: підтримка працівників, які досягли певного віку – надійний ресурс?» (Мері Лістон, Австралія), «Зелені та успішні – симуляційна гра (дослідження переходу бізнесу до стабільності» (Анна Дубель, Польща), «МООКс до компетентності у глобальній співпраці – вклад методу у бізнес-освіту задля стабільності та покращення працевлаштування випускників на ринку праці» (Доріс Кіндл-Венднер, Австрія), «Перспективи внутрішніх працівників у сфері проектного навчання – порівняльна характеристика підходів США та Ізраїлю» (Шерон Тамір і Барбара Вітерс, США), «Фактори впливу академічних досліджень на вибір вищої освіти студентів в регіональному університеті Оклахоми: характеристика студента традиційного віку і їх унікальні навчальні потреби (Дана Мур-Грей, Мері Мілікен, США), «Шляхи покращення викладання методів навчання (NCE) у сфері бізнес-освіти. Курси у південно-східній Нігерії задля стабільного працевлаштування» (Езе Клемент Емека, Нігерія) тощо.

Особливий інтерес серед присутніх викликала доповідь на тему «Бізнес-освіта в Україні в контексті світових та національних трансформацій», з якою виступили завідувач відділу ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. Долішнього НАН України» д. е. н., проф. Садова У.Я. та доцент Львівського національного університету ім. І. Франка к. е. н. Гринькевич О.С. Зробивши ретроспективний огляд закономірностей і специфіки функціонування бізнес-освіти в ЄСРР та Україні, автори зосередили увагу на кількох фокусах стратегічного розвитку цієї галузі. Зокрема, наголосили, що сучасна Україна – це європейська держава, яка, попри складність геополітичних, економічних та інших трансформацій, демонструє свою відданість європейським ідеалам і цінностям пріоритету освіти як чинника сталого розвитку суспільства (за показниками освітнього рівня населення, а також витрат уряду держави та самих українців на вищу освіту). Доповідачі показали, що нині Україна робить усе можливе, щоб реінтегруватись у європейський освітній простір. Ухвалення нового Закону України «Про вищу освіту», нової класифікації освітніх спеціальностей, узгодженої з міжнародними стандартами (МСКО), створення Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства з зайнятості – це головні інституційні фактори, які покликані забезпечити євроінтеграцію української вищої школи. Говорячи про те, що українська вища школа, звільняючись від комплексу меншовартості, декларує своєю головною метою підвищення якості та кон-

курентоспроможності української вищої освіти у світовому освітньому просторі, Садова У.Я., Гринькевич О.С. наголосили на великій кількості перешкод, які Україні доводиться долати на своєму шляху. Серед них найсуттєвішими назвали: інерційність освітніх організацій, недостатню активність академічного середовища у відстоюванні власних прав і свобод, неготовність адміністративного менеджменту ВНЗ у багатьох випадках реалізувати європейські принципи академічної свободи, автономії, а відтак – відповідальності за результати освітньої діяльності. Серед визначальних чинників реалізації національних завдань розвитку бізнес-освіти у контексті глобальних цілей сталого розвитку автори назвали посилення співпраці державних органів, бізнесу і вищої школи на принципах автономії ВНЗ. У цьому контексті, на думку доповідачів, для України є вкрай важливим є: підвищення соціальної відповідальності бізнесу на всіх етапах формування людського капіталу: спільна розробка нових стандартів у галузі бізнес-освіти, визначення перспективної потреби у кадрах для бізнес-сектору економіки; розробка та реалізація спеціальних сертифікатних програм у бізнес-освіті для різних категорій споживачів освітніх послуг, у тому числі викладачів українських ВНЗ (у т. ч. тих, які володіють іноземними мовами). Завершуючи виступ, українські вчені підсумували, що українська академічна спільнота, усвідомлюючи спільну відповідальність за реалізацію глобальних цілей сталого розвитку бізнесу, потребує особливої міжнародної підтримки. Мова про необхідність реалізації міжнародних проектів соціальної відповідальності усіх суб'єктів суспільних відносин (одним з таких проектів може стати вивчення та реалізація позитивних практик співпраці університетів, бізнесу та державних органів у вирішенні актуальних проблем сталого розвитку). Загалом практично усі учасники панельної дискусії, на якій розглядалися питання бізнес-освіти в Україні, були одноставні, що саме розвиток бізнес-освіти дозволяє мінімізувати нищівні впливи на сферу праці економічних воєн, втрату кваліфікованих кадрів унаслідок міжнародного перерозподілу робочої сили, руйнування і навіть фізичного знищення, зокрема у регіоні Донбасу, виробничої і соціальної інфраструктури. Щобільше, члени організації SIEC-ISBE висловили щире сподівання, що у скорому часі Україна стане повноцінним членом цієї наукової спільноти.

Загалом учасники 87-ої Міжнародної конференції SIEC-ISBE мали прекрасну можливість сповна насолодитися результативністю проектів бізнес-навчання у Польщі. Водночас вказали на динамічність потреб бізнес-освіти XXI ст., на гостру потребу обміну новими бізнес-знаннями, що змінюють світ.

Садова Уляна Ярославівна – доктор економічних наук, професор, завідувач відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України» (e-mail: sadlu2004@gmail.com).

Sadova Ulyana Yaroslavivna – Dr. Sci. (Econ.), Prof., Head of the Department of social and humanitarian development of the region of the SI “Institute of Regional Research n.a. M.I. Dolishnyi of the NAS of Ukraine”

Гринькевич Ольга Степанівна – кандидат економічних наук, доцент, заступник директора з наукової роботи Львівського інституту Міжрегіональної академії управління персоналом (e-mail: i.hrynchyshyn@ukr.net).

Hrynkevych Olha Stepanivna – Ph.D. (Econ.), Assoc. Prof., Deputy Director for scientific work of the Lviv Institute of the Interregional Academy of Personnel Management.

Зайшла Наталя Олексіївна – старший викладач кафедри іноземних мов Львівської комерційної академії (e-mail: zayshla@ukr.net).

Zayshla Nataliya Oleksiyivna – Senior Lecturer of the Department of foreign languages of the Lviv Academy of Commerce.

Надійшло 21.08.2015 р.